

El narrador de fons solitari

ALBERT CALLS

La novel·la amb què Jordi Mata ha obtingut el premi Sant Jordi 1996 és un graó més d'una intensa trajectòria com a narrador, portada amb absoluta convicció i un gran esforç personal. Si no, no s'entendria què, amb només 30 anys, l'escriptor barceloní hagi bastit un corpus literari tan intens com el seu. En el pròleg del recull de contes de Mata *Històries fora de manual* dic que llegint els textos d'aquest autor es té la impressió que sap trobar alguna mena de font d'energia indefinida i transmetre-la al lector. I és que, de fet, Mata és energia literària pura, que s'ha manifestat en un llarg període de provatures com a articulista en algun mitjà, com a contista, com a novel·lista i fins i tot com a poeta, tot i que, tal com ell mateix afirma, és en el camp de la novel·la on se sent més segur.

Llicenciat en Geografia i Història per la Universitat de Barcelona, treballa a l'oficina de Gestió de Monuments de la direcció general de Patrimoni de la Generalitat i participa activament en

L'escriptor i periodista alaba en aquest article la qualitat literària del guanyador del premi Sant Jordi, Jordi Mata, i explica la seva trajectòria. Per Calls, *El misteri de Berlín* és el repte literari més prometedor de Mata.

diverses propostes de l'Associació de Joves Escriptors en Llengua Catalana. Entre aquestes, cal destacar la realització de l'*Anuari de Premis en Llengua Catalana 1994* i una introducció històrica de relats *Cronoficcions* (L'Aixernador, 1995). Ha guanyat nombrosos premis, com el Mecanoscrit, el Guspira, l'Antoni de Bofarull, el Serra d'Or per a joves, L'Encobert de Xàtiva, el Vila de Puçol, el Ciutat d'Eivissa, el Ciutat d'Alzira i el Vila d'Ascó, per citar només els més importants. De la seva intensa obra narrativa cal esmentar les novel·les *L'espòs infernal* (Bromera, 1990), amb què deixava de ser inèdit; *Amors maleïts* (Bromera, 1992); *El comprador* (Bromera, 1994); *El capvespre de l'heroi* (Bromera, 1995, finalista del Premi Ciutat d'Alzira, 1994) i *Reines i peons* (Columna-Bromera, 1996. Premi Ciutat d'Alzira, 1995). Ha

participat en nombrosos llibres col·lectius en el terreny de la narrativa: *Suc sexual, Lletrases, De Tenebres...* vinculats a iniciatives de l'Associació de Joves Escriptors. Té publicat, en forma de plaquette, el relat *Johannes Anglicus* i l'assaig *El wagnerisme a Barcelona. Instrumentalització i façana* (Premi VII Certamen d'Assaig Breu Amics de la Unesco). També el recull de relats, de referents històrics, *Històries fora de manual* (Germania, 1995); on presenta un conjunt de contes amb els eixos principals de l'obra del jove autor: la crítica al sistema i el plaer d'explicar narrants.

Si hagués de definir Mata diria que és un narrador de fons, un escriptor de convicció capaç d'enfrontar-se amb tota mena de registres literaris. Fruit d'una generació que no ha de salvar els mots i que es troba amb una si-

tuació editorial molt més normalitzada que la d'anys anteriors, les novel·les d'aquest autor mostren històries construïdes a cop de paraula i tècnica. En el cas de *L'espòs infernal*, Harriet, l'esposa, que emprèn una lluita intensa contra un destí que sembla inexorable; a *El cor dels enemics*, el cèlebre detectiu Ulisses Miret, investigant la mort d'un crític literari, s'enfronta a un pervers enigma; a *Reines i peons*, Alois Berchtold, un incorfomista, descobrirà una intriga que amenaça d'ofegar-lo... I ara amb *El misteri de Berlín*, el més prometedor dels seus reptes literaris, narra el relat d'una conjura ordira per Adolf Hitler amb l'objectiu de segrestar Marleen Dietrich i utilitzar-la com a eina de propaganda. Jordi Mata ens explica una nova història amb la finalitat de fer-nos passar una entretinguda estona com a lectors, amagant rere els seus personatges algunes claus ideològiques de crítica i compromís. Mentrestant, ell s'ho va passant bé en l'exercici de la paraula, com a taxidermista de mots que és, com a científic de la narració.